

Szczecin, 10.10.2019 r.

Prof. dr hab. inż. Andrzej Błędzki, prof. zw., dr h.c.
Wydział Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

OPINIA

o dorobku naukowo-badawczym, dydaktycznym i organizacyjnym dr hab. inż. Joanny Ryszkowskiej, prof. PW, Kandydatki do tytułu naukowego profesora w dziedzinie nauki techniczne, opracowana na zlecenie Dziekana Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej prof. dr hab. inż. Jarosława Mizery.

1. Informacje ogólne

Kandydatka jest absolwentką Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej, którą ukończyła w roku 1980 ze specjalnością technolog materiałów. Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Techniki Medycznej ORMED w Warszawie na stanowisku technologa materiałów. Od 1983 r. była zatrudniona w Instytucie Inżynierii Materiałowej PW na stanowisku technologa, od roku 1986 jako specjalista, natomiast od roku 1993 jako starszy specjalista. W 1995 r. została zatrudniona jako wykładowca, a od 1998 r. jako starszy wykładowca,

Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa uzyskała 21 czerwca 2000 r. uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej PW na podstawie rozprawy „Struktura i właściwości polimerów uretanowomocznikowych otrzymywanych z krystalicznych prepolimerów estrowoizocyjanianowych” wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. Krzysztofa J. Kurzydłowskiego. Po doktoracie została zatrudniona od 1 grudnia 2000 r. na stanowisku adiunkta w Zakładzie Projektowania Materiałów WIM PW. Od roku 2009 kontynuowała pracę na WIM PW w nowoutworzonym Zakładzie Materiałów Ceramicznych i

Polimerowych. W tym roku odbyła też trzymiesięczny staż w Imperial College / Londyn, Department of Materials (stypendium Centrum Studiów Zaawansowanych PW). W październiku 2012 r. Kandydatka uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk technicznych, którego podstawę stanowiło kolokwium habilitacyjne i monografia „Rola budowy chemicznej i warunków procesu wytwarzania w kształtowaniu morfologii oraz właściwości materiałów poliuretanowych”.

Od października 2014 r. dr hab. inż. Joanna Ryszkowska jest zatrudniona na stanowisku profesora nadzwyczajnego Politechniki Warszawskiej.

2. Charakterystyka i ocena dorobku naukowego, publikacyjnego i wdrożeniowego

Na ukształtowanie sylwetki naukowej Kandydatki jako cenionej specjalistki w problematyce wytwarzania, badania właściwości i zastosowania różnego rodzaju materiałów polimerowych, szczególnie możliwości wytwarzania i utylizacji materiałów poliuretanowych, biokompozytów oraz materiałów polimerowych wytwarzanych z surowców odnawialnych, miała znaczący wpływ bardzo intensywna współpraca w licznych i różnorodnych projektach badawczych nie tylko z wieloma krajowymi oraz zagranicznymi ośrodkami badawczymi, ale też bardzo efektywna współpraca z przemysłem.

W pierwszym okresie swojej działalności naukowej Kandydatka pracuje pod kierunkiem prof. dr hab. Krzysztofa J. Kurzydłowskiego, który ukierunkował jej działalność twórczą na umiejętne powiązanie badań o charakterze podstawowym w ścisłej współpracy z firmami wytwarzającymi i stosującymi różne materiały poliuretanowe. **Już w tym okresie działalności dr hab. inż. J. Ryszkowskiej zauważalna jest ta niezmiernie ważna umiejętność Kandydatki – bardzo efektywne powiązanie badań podstawowych z realną aplikacją – konsekwentnie rozbudowywana i realizowana w całym późniejszym okresie pracy na warszawskiej uczelni.**

Jej dorobek badawczo-wdrożeniowy przed uzyskaniem stopnia doktora obejmuje: 5 publikacji, 5 referatów, 7 patentów oraz uczestnictwo w realizacji 7 wdrożeń, w tym uruchomienie oddziału wytwarzania PUR do produkcji pomp w ZFMG POWEN / Zabrze oraz uruchomienie sit i innych wyrobów z PUR w ZGH Bolesław Bukowno k. Olkusza.

Po obronie pracy doktorskiej pracując na stanowisku adiunkta kontynuuje nadal pracę w obszarze materiałów poliuretanowych: nie tylko do zastosowań technicznych, ale również w medycynie oraz uwzględniające możliwości utylizacji wyrobów poliuretanowych.

Jej zainteresowania naukowe zostają poszerzone o tematykę kompozytów polimerowych: nanokompozyty oraz z napełniaczem drewnopochodnym i problematykę degradacji materiałów polimerowych w kontakcie z biopaliwami.

- Badania dotyczące elastomerów PUR realizowane były w ramach 4 projektów badawczych (2 jako kierownik, 2 jako główny wykonawca). Ich efektem było przygotowanie i realizacja jako kierownik projektu celowego – wdrożenie technologii i uruchomienie produkcji kół jezdnych w firmie GASKET w Bielsku-Białej;
- Badania materiałów PUR do zastosowań w medycynie (podłoża do hodowli tkanek kostnych oraz elementy implantów dysku międzykręgowego) realizowane były przez Kandydatkę (jako współrealizatorki) w 8 projektach krajowych oraz we współpracy w Imperial College w Londynie. Wyniki tych badań ujęte zostały w 24 publikacjach, przedstawione zostały podczas 21 konferencji oraz stanowiły podstawę Jej rozprawy habilitacyjnej;
- Jako sekretarz naukowy Kandydatka uczestniczyła w przygotowaniu i realizacji projektu zamawianego „Materiały polimerowe modyfikowane nanocząstkami. Technologia – właściwości – zastosowanie”. Badała nanokompozyty na bazie różnych polimerów i różnych napełniaczy np. o właściwościach luminescencyjnych lub nanorurki, organizując też tematyczny workshop oraz współorganizując tematyczne sympozjum w ramach dużej międzynarodowej konferencji (EMRS Meeting 2006). Wyniki tych badań umożliwiły przygotowanie 2 projektów (rozwojowy i Inicjatywa Technologiczna), których była kierownikiem oraz przygotowanie 17 publikacji i 40 wystąpień konferencyjnych;
- Opracowanie kompozytów polimerowych z napełniaczami drewnopochodnymi Kandydatka realizowała we współpracy z kilkoma zakładami przemysłowymi. Efektem tych działań było wdrożenie technologii wytwarzania granulatów i profili polimerowo-drewnych w firmie EKOBLAT, współautorstwo w 2 książkach „Kompozyty polimerowe na osnowie recyklatów z włóknami naturalnymi” oraz „Odzysk i recykling materiałów polimerowych”, 2 publikacje i 16 wystąpień konferencyjnych;
- Badania wpływu biopaliw na materiały stosowane w systemie dystrybucji i użytkowania paliw były realizowane w ramach projektu badawczego i 3 projektów

celowych we współpracy m.in. z Grupą LOTOS, gdzie wdrożono system komponowania paliw z biokomponentami oraz koncernem ORLEN.

Natomiast wyniki tych badań były przedstawione podczas 8 konferencji.

Uważam, że najważniejszymi osiągnięciami naukowymi dr hab. inż. J. Ryszkowskiej przed habilitacją było opracowanie i scharakteryzowanie szeregu nowych elastomerów poliuretanowych o zdefiniowanej morfologii i korzystnych właściwościach, co umożliwiło ich aplikację zarówno w zastosowaniach technicznych jak również medycznych oraz badania nad różnymi nanokompozytami polimerowymi. Natomiast realizowane w tym okresie prace związane z recyklingiem i wykorzystaniem surowców odnawialnych stanowią swego rodzaju bazę wyjściową do badań odpowiednio poszerzonych po habilitacji. **Tę różnorodną i obszerną (realizowała 24 projekty, kierowała 12) działalność Kandydatki do habilitacji uwidaczniają dane liczbowe związane z Jej działalnością naukową potwierdzającą już wówczas Jej znaczącą pozycję naukową i zainteresowania jej dorobkiem publikacyjnym: 30 publikacji w czasopismach zagranicznych, 27 publikacji w czasopismach krajowych, 363 cytowania wg Web Of Science (bez autocytowań), w 3 książkach 9 rozdziałów, 60 prezentacji na konferencjach zagranicznych i 42 prezentacje na konferencjach krajowych.**

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego Kandydatka znacząco poszerzyła obszar swoich zainteresowań i skoncentrowała swoje działania przede wszystkim na badaniach materiałów polimerowych wytwarzanych z zastosowaniem surowców odnawialnych, ich wykorzystanie w syntezie nowych biomateriałów poliuretanowych oraz jako naturalne napełniacze w kompozytach poliuretanowych i termoplastycznych:

- poszukiwanie nowych napełniaczy i rozwiązań procesowych do wytwarzania biokompozytów na bazie różnych materiałów polimerowych,
- rozwój kompozytowych pianek elastycznych, także lekkosprężystych, z zastosowaniem napełniaczy naturalnych,
- opracowanie nowych pianek PUR i ich kompozytów wykorzystując biopoliole oraz napełniacze naturalne,
- opracowanie elastomerów PUR z udziałem biopolioli,

- rozwój termoplastycznych kompozytów na bazie poliolefin, także z recyklingu, z udziałem napełniaczy naturalnych.

Badania te realizowała w ramach międzynarodowego projektu ERA NET MATERA „Materiały poliuretanowe z surowców odnawialnych” (2011 – 2014) jako kierownik zadań w WIM PW oraz 4 projektów krajowych (jako kierownik projektu lub zadań).

Do wytwarzania kompozytów poliuretanowych i termoplastycznych stosowane były napełniacze naturalne otrzymywane z produktów ubocznych z rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego (m.in. słoma, łuski zbóż, łuski orzechów), które dotychczas nie były sensownie zagospodarowane. Badano m.in. wpływ warunków przetwarzania oraz zawartości napełniacza na rozmiar i współczynnik kształtu napełniaczy, a przez to również na właściwości wytrzymałościowe kompozytów. W badaniach pianek i elastomerów PUR analiza stopnia separacji fazowej umożliwiła ukierunkowaną zmianę właściwości fizycznych i mechanicznych PUR, także w aspekcie stosowania surowców odnawialnych. Stwierdzono również możliwość zwiększenia biogodności, odporności termicznej i odporności na działanie ognia dla elastycznych pianek PUR wytwarzanych z użyciem surowców naturalnych. Kandydatka zainicjowała również badania biokompatybilności i cytotoksyczności pianek do zastosowań technicznych.

W obszarze badań sztywnych pianek PUR stwierdziła możliwość użycia 50% mas. polioliu z surowców odnawialnych w składniku polioliu, bez zmiany właściwości użytkowych w porównaniu do pianek wytwarzanych z surowców petrochemicznych. Przeprowadzone badania elastomerów PUR potwierdziły również, że zastosowanie polioli z olejów roślinnych umożliwia zwiększenie odporności termicznej, odporności na zużycie ścierne oraz właściwości wytrzymałościowych w porównaniu do analogicznych materiałów otrzymywanych z polioli petrochemicznych.

Nabyta przez dr hab. inż. J. Ryszkowską wiedza w zakresie rozwoju materiałów polimerowych z udziałem surowców odnawialnych umożliwiła szeroką współpracę z partnerami z innych krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich oraz z przemysłem. Problem nie tylko kalkulacji cenowej, ale również różnorodnych uprzedzeń ogranicza lub wręcz uniemożliwia wprowadzenie na rynek wielu materiałów i produktów opracowanych na bazie

surowców odnawialnych. Trzeba wyraźnie podkreślić, że niezbędne są tutaj stosowne regulacje prawno-ekonomiczne.

Bardzo obszerną aktywność badawczą Kandydatki po habilitacji obrazuje następujące zestawienie: 54 publikacje (41 w czasopiśmie zagranicznych), 1 monografia, 6 rozdziałów w 2 książkach, 119 prezentacji konferencyjnych (47 na konferencjach zagranicznych). Liczne publikacje naukowe w tak znaczących czasopiśmie jak *Acta Biomaterialia*, *Industrial Crops and Products*, *Composite Science and Technology*, *Polymer Degradation and Stability*, *Journal of Materials Science*, *Material Characterization* i inne oraz także bardzo liczne własne prezentacje ustne na konferencjach międzynarodowych spowodowały, że dr hab. inż. J. Ryszkowska stała się autorytetem naukowym w ośrodkach zagranicznych. Potwierdzeniem tego faktu są także wspólne działania z różnymi partnerami zagranicznymi w celu pozyskania finansowania badań wg załączonego wykazu było ich 9 – które zostały wprawdzie pozytywnie ocenione, ale nie otrzymały dofinansowania.

Pozycję naukową Kandydatki odzwierciedlają również zbiorcze zestawienia publikacyjne świadczące o zainteresowaniu jej pracami badawczo-rozwojowymi: publikacje w czasopiśmie międzynarodowych 51 (po uzyskaniu stopnia dr hab. 21), krajowych 58 (po habilitacji 32), 2 monografie (1 po habilitacji), 16 rozdziałów w monografiach (6 po habilitacji), udział w 221 konferencjach, w tym międzynarodowych 109 (47 po habilitacji) i 112 krajowych (72 po habilitacji). W bazie Scopus zarejestrowano 919 cytowań, w bazie Web of Science 815. Indeks Hirscha wg WoS i Scopus 15. Sumaryczny Impact Factor 92,787 (68,144 po habilitacji), natomiast liczba punktów wg listy MNiSW 1957 (1176 po habilitacji). Za realizację prac badawczych i wdrożeniowych Kandydatka otrzymała dotychczas 15 różnych nagród i wyróżnień.

Dorobek naukowo-badawczych i wdrożeniowy dr hab. inż. Joanny Ryszkowskiej jest spójny z wyraźnie zaznaczonymi indywidualnymi osiągnięciami Kandydatki i został bardzo istotnie zwiększony po habilitacji. Dzięki doskonałej znajomości nie tylko problematyki materiałów polimerowych, ale również dzięki bardzo szerokiemu rozeznaniu odnośnie możliwości przemysłowego wykorzystania surowców odnawialnych – monografia „Materiały poliuretanowe wytwarzane z zastosowaniem surowców odnawialnych”, 2019, Oficyna Wydawnicza PW – mogła Kandydatka współpracować i nadal współpracuje z licznymi zespołami naukowymi i przemysłowymi.

Podsumowując ocenę analizowanego dorobku badawczego i wdrożeniowego dr hab. inż. Joanny Ryszkowskiej stwierdzam, że spełnia on bez zastrzeżeń wymagania stawiane przez Ustawę o stopniach i tytule naukowym i stopniach i tytule w zakresie sztuki przy ubieganiu się o tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauki techniczne.

3. Działalność dydaktyczna i udział w kształceniu kadry naukowej

Analizując dorobek działalności dydaktycznej dr hab. inż. Joanny Roszkowskiej należy podkreślić, że jest ona cenionym nauczycielem akademickim – różne nagrody Rektora PW za osiągnięcia dydaktyczne oraz „Złota Kreda” Samorządu Studentów PW – gdyż posiada obszerne doświadczenie inżynierskie, co jest bardzo przydatne w realizacji wszystkich zadań dydaktycznych. W swojej działalności realizowała różne wykłady i ćwiczenia laboratoryjne dla studentów studiów stacjonarnych i słuchaczy studiów doktoranckich. Jako bardzo aktywny nauczyciel akademicki może wykazać się następującymi osiągnięciami: kierownik 47 prac inżynierskich i 53 magisterskich, promotor 2 prac doktorskich, promotor 3 otwartych przewodów doktorskich oraz opiekun 4 prac doktorskich w toku realizacji. Ponadto jako ceniony pracownik naukowy była recenzentką 6 prac doktorskich, opiniowała 1 pracę habilitacyjną oraz uczestniczyła w 2 dalszych komisjach habilitacyjnych.

Podsumowując ocenę analizowanej działalności dydaktycznej i udział w kształceniu kadry naukowej dr hab. inż. J. Ryszkowskiej mogę stwierdzić, że przedstawiony dorobek jest zupełnie wystarczający i spełnia wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o tytuł profesora nauk technicznych.

4. Dorobek organizacyjny

Dr hab. inż. J. Ryszkowska jest członkiem Rady Naukowej Wydziału Inżynierii Materiałowej PW od 2012 roku.

W latach 2007-2017 była członkiem Rady Naukowej Instytutu Chemii Przemysłowej, w tym Komisji Naukowo-Badawczej oraz ds. Przewodów Doktorskich. Od 2004 roku jest członkiem Sekcji Materiałów Polimerowych Komitetu Nauki o Materiałach PAN oraz od 2013 roku Komitetu Redakcyjnego Czasopisma Polimery. Kandydatka uczestniczyła w latach 2012-2018 w Komitetach Naukowych 10 konferencji krajowych i o zasięgu międzynarodowym, natomiast w latach 2002-2018 była współorganizatorką szeregu seminariów, szkoleń i spotkań naukowych, np.:

- I Workshop Sekcji Materiały Polimerowe KNoM PAN „Materiały polimerowe na bazie surowców odnawialnych”, Warszawa 5.11.2018,
- Workshop „Nanoparticles in Polymer”, Warszawa 24.05.2002.

Na zamówienie instytucji publicznych i przedsiębiorców Kandydatka przygotowała dotychczas 43 opracowania i ekspertyzy. Dla czasopism międzynarodowych posiadających także znaczny IF np. Composites Part A: Composites Science and Technology, Chemistry of Materials przygotowała dotychczas 23 recenzje.

Dr hab. inż. J. Ryszkowska w latach 2001-2017 przygotowała też na zlecenie NCBR i MNiSW ponad 40 recenzji wniosków badawczych i celowych w różnych programach.

Kandydatka była też aktywną organizatorką i uczestniczką różnych imprez popularyzujących naukę, w tym wyjazdów grup studenckich do zakładów przemysłowych oraz Dni Otwartych na WIM PW.

Podsumowując dorobek organizacyjny dr hab. inż. J. Ryszkowskiej stwierdzam, że jest on różnorodny i wystarczający do pozytywnego zaopiniowania o tytuł naukowy profesora nauk technicznych.

5. Podsumowanie i wniosek końcowy

Dokonując końcowej oceny wniosku stwierdzam, że dr hab. inż. Joanna Ryszkowska spełnia wszystkie wymogi odnośnie dorobku naukowego, badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego. Szczególnie pozytywne są następujące aspekty wniosku:

- Twórcze osiągnięcia w obszarze badań i prac aplikacyjnych dotyczących nowoczesnych materiałów polimerowych z udziałem surowców odnawialnych, szczególnie różnych wariantów materiałów poliuretanowych i wybranych termoplastycznych;
- Kierowanie i współautorstwo w różnych projektach, których efekty zostały wdrożone do praktyki przemysłowej;
- Współautorstwo wielu artykułów zarówno z obiegu międzynarodowego ze znaczącym IF, jak również w czasopismach naukowo-technicznych;
- Znaczące osiągnięcia w pracy dydaktycznej;

- Działalność naukowa, badawcza i rozwojowa powiązana z rozwojem kadry i promotorstwo szeregu przewodów doktorskich;
- Realizacja szeregu recenzji prac naukowych, artykułów w uznanych czasopismach oraz różnych wniosków projektowych;
- Szeroka i owocna współpraca z przemysłem, która stanowi podstawę do dalszych badań i prac rozwojowych.

Na podstawie przedstawionej szczegółowej oceny dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego stwierdzam, że nadanie dr hab. inż. Joannie Ryszkowskiej tytułu naukowego nauk technicznych jest w pełni uzasadnione. Spełnione są wszystkie wymagania przewidziane ustawą o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Prof. dr hab. inż. A. Błędzki